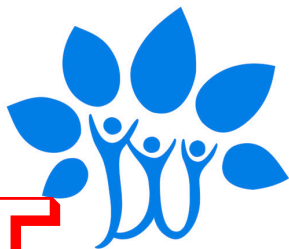

DROGFRI UPPVÄXT

Nr 1 Febr 2024

**Välkommen till Förbundsmöte
på Tempus i Bromma 20 april**

Läs mer på s 4

**Studenthemmet
Tempus nyrenoverat
för 83 miljoner kr**

En bluff som kallas kultur

Äntligen har det uppenbarat sig ett vin som undertecknad i någon mån kan sympatisera med - utan att konsumera. Det har ett långt namn, är italienskt och hamnade i Systembolagets tillfälliga höstlista.

Min sympati kommer sig av att Dagens Nyheters vinexpert klassar det som "nyfiket", vilket är en inställning jag delar.

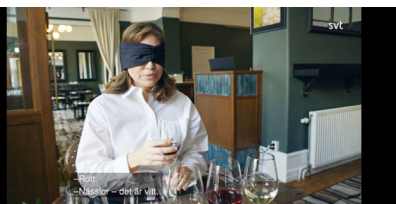
Nyfikenheten har bl.a. bestått i hur experterna kan urskilja så många nyanser i ett vin och sedan också särskilja dessa. Ett av vinerna i ovan nämnda lista har i sin "aromsfär" hallon, jordgubbar, kanel och mandelmassa, där påfyllnad sker "med passande syror och mineralisk grusighet". Det nyfikna vinet rymmer "citrus, äpple, piggelin och persika"

Tore Hägg

Denna min nyfikenhet har inte minskat (snarare ökat) av att vinproducenterna nyligen blivit skyldiga att ange ingredienserna i produkten. Ett betydande antal tillsatser och processhjälpmedel är tillåtna. Exempelvis får man tillsätta jäststammar för att ge vinet en viss smakprofil, askorbinsyra för att justera syra, tannin för mer strävhet, ekchips för träsmak, sulfiter för längre hållbarhet m.m. Det låter faktiskt som om 63 tillsatser och hjälpmedel skulle räcka till för att manipulera vilken vätska som helst.

Återstår att uppleva hur denna nya kunskap kommer att artikuleras i vinexperternas krönikor. Ett tips är att föga blir sagt om tanniner – ett konserveringsmedel skadligt för människor.

Nyfikenheten fick egentligen sin slutliga lösning i TV-programmet "Fråga Lund" av den 14 november 2023. Frågan, den som utlöste programmets experiment, kom från en kvinna vars väninna blivit "en påfrestande vinsnobb". I programmet fick ett antal vinkännare (tre s.k. proffs och tre amatörer) bedöma tre viner med olika pris. Det billigaste (100 kr) hällades upp ur en fyrkantig pappersförpackning och övriga ur buteljer med etikett. Högsta pris var strax under 500 kr.

Uppdraget var att betygssätta vinerna i skala 1 – 10. Någon klassade "lådvinet" som "nätt och jämt drickbart" men tyckte betydligt bättre om det på flaska á 500 kr. På liknande sätt fördelade sig bedömningarna även i övrigt. Poängen var att arrangörerna hållt samma vin i alla flaskorna och min nyfikenhet var stillad. Hela den så kallade vinkulturen visade sig

DRYCK | KRÖNIKA

Alf Tumble:

Innehållsförteckning med mer att önska

Publicerad 2023-11-30

I konventionell vintillverkning är 63 tillsatser och processhjälpmedel tillåtna, för ekologiska viner drygt hälften.

Krönika. En ny EU-lag gör att vinproducenterna måste skriva ut

vara en avancerad, men mycket omhuldad, bluff. Förtjänar den då att tillsammans med litteratur, film, musik, målar Konst m.fl. att behålla etiketten "kultur"?

Men i TV-programmet blev det faktiskt ännu värre. Med förbundna ögon, endast vägleda av smaken, kunde inte deltagarna avgöra om ett vin var rött eller vitt. Vinerna var sex till antalet med hälften av vardera - rött eller vitt. Den ena gruppen hade tre fel och den andra fem. Man behöver knappast ge sig in i avancerad sannolikhetskalkyl. Det tycks som om rena slumpen kan fungera minst lika bra som smaken när det gäller att bedöma viner.

Vinkulturen avslöjade sig och min nyfikenhet blev definitivt stillad! Den som inte med hjälp av smaken kan skilja mellan rött och vitt vin kan omöjligt urskilja de många märkliga nyanser som vinprovarna torgför. Det brutala omdömet måste bli: -En mångordig bluff!

Låt mig dock gissa att den åberopade väninnan inte kommer att ändra sig och inte skaran av den s.k. vinkulturens tungomålstalande överstepräster. Någon mediastorm har inte heller uppenbarat sig efter avslöjandet av den avancerade bluffen vid namn "vinkultur" Den hör till de oberörbara.

Tore Hägg

Välkommen till Förbundsmöte på Tempus i Bromma lördagen den 20 april kl 10-16!

Nu har det snart gått två år sedan vårt Förbundsmöte i Sigtuna och det är tid att träffas igen för att gå igenom det som varit samt blicka framåt mot nya djärva mål.

Pga det kärva budgetläget har vi inte möjlighet att sponsra vare sig resor eller boende den här gången. Vi träffas helt enkelt **lördagen den 20 april mellan kl 10 och 16** i Samlingslokalen som vi disponerar gratis på studentboendet **Tempus i Åkeshov, Bromma**. Fika och lunch kommer vi förstås att bjuda på! Alla som har erlagt medlemsavgiften har rösträtt.

Det kommer också att vara möjligt att **delta hemifrån digitalt**.

Motioner ska vara inlämnade senast den 20 februari till Agneta Fernström, adress se redaktionsrutan på sista sidan.

Till alla som **anmäler sitt deltagande senast den 15 mars** kommer vi att skicka ut handlingar för mötet och se till att förtäring ordnas - för dig som deltar fysiskt!

Hur anmäler man sig?

Jo genom att maila eller ringa Agneta Fernström, 018-367 367 eller 0705-221 367.
agnetahf@gmail.com.

Ange namn, adress, telefon, mailadress. Ange om du deltar digitalt eller fysiskt och om du har kostrestriktioner.

Varmt välkommen att delta i den demokratiska processen för ett framgångsrikt DU!
/FS

Bildtävling "Drogfri uppväxt"

För åk 4-6 under våren 2024

Skapa en bild (måla, gör ett collage, fotografera, forma) som symboliserar en uppväxt utan droger. Klassen väljer 1-2 bilder som representerar klassen.

Ansvarig pedagog fotograferar bidragen och mailar dem till

eva.malmgren.thornblom@gmail.com

senast 31 mars 2024

Märk mailet med Drogfri uppväxt och vilken skola, klass och kontaktperson för bidraget.

Bedöms av jury bestående av ledamöter i Drogfri uppväxt!

Till klasskassan ger första plats 2000 kr, andra plats 1000 kr och tredje plats 500 kr.

Bidragen kan komma att publiceras på Drogfri Uppväxts hemsida och i vår tidning.

Kontaktperson:

Mailadress

mobilnummer

Arrangör: Drogfri Uppväxt

Eva Malmgren Thornblom

0706 581821

**Alla medlemmar uppmanas att kopiera ovanstående och skicka det till så många skolor som möjligt.
Lägg till din mailadress och ditt telefonnummer!
Du kan se till att diskussioner om droger väcks i svenska skolor genom att göra detta!
Tack på förhand!**

Studenthemmet Tempus

Av **Torsten Friberg**

Intill tunnelbanestationen Åkeshov i Stockholm ligger studenthemmet Tempus, som förvaltas av Stiftelsen Nykterhetsvännernas studenthem i Stockholm.

Jag har nu varit ordförande i Stiftelsen i 20 år. Numera har jag förmånen att representera den nya organisationen Drogfri Uppväxt, vilket som ni vet är en sammanslagning av SAN och SLN sedan ett par år. Därför är det särskilt roligt att berätta för er om vad som hänt de senaste åren på Tempus.

Stiftelsens initiativtagare på 1960-talet var dåvarande ordförande i försäkringsbolaget Ansvar Gunnar Hjärne och dess vd Gunnar Nelker. Man ville tillskapa ett studenthem för nyktra organiserade ungdomar som skulle studera i Stockholm på universitetsnivå.

Det började med att fyra fastighetskroppar uppfördes i mitten av 1960-talet. Det kom att inrymmas 264 bostäder, alltifrån små lägenheter till enkla rum

där man delade kök. Redan från början fanns det stort intresse från studenter att få bo på Tempus. Om man bor på Tempus får man ett lugnt, trevligt och vackert boende nära Stockholms city. På Tempus får man enligt stadgarna inte förtära alkoholhaltiga drycker ej heller röka, detta gäller inom hela området. Stadgarna föreskriver dessutom, vilket är viktigt, att ungdomar organiserade i nykterhetsrörelsen har förtur i bostadskön.

Åren har gått och de senaste tio åren har mycket hänt på Tempus. På 1960-talet hade man helt andra krav på fastigheternas standard än vad vi har idag. Eftersom det var så många studenter som stod i bostadskö och stiftelsen hade en så kallad bygggrätt beslöt vi att bygga ett 5:e hus, vilket stod klart 2016 med ytterligare 114 lägenheter. Innan stiftelsen beslöt att starta detta projekt förde vi en nära dialog med studenternas hyresgästförening på Tempus och diskuterade bland annat vilken hyra som var rimlig i det kommande huset. När vi var överens om detta påbörjades

Forts på sid 8

projektet, som var budgeterat till 100 miljoner kronor men landade på 92 miljoner. Det är sällan man hör att så stora projekt blir billigare än budgeterat men så blev det. Nu har vi på Tempus sammanlagt 274 lägenheter/rum.

När det femte huset stod där 2016 blev det än mer tydligt att de fyra första husen, som byggdes under 1960-talet, krävde en total renovering och framförallt förbättring av fasader och nya fönster. Nu är vi i slutfasen av detta mycket stora projekt. Samtliga fyra gamla huskroppar har renoverats, allt till en kostnad av 83 miljoner kronor. I slutet av februari 2024 kommer allt stå klart, även den konferenslokal där Drogfri uppväxt ska hålla sitt årsmöte lördagen den 20 april. Sedan bara något år har stiftelsens stadgar reviderats, bland annat på grund av att vissa av de organisationer som var med att bilda stiftelsen har lagt ner sin verksamhet eller har ombildats. Exemplet för oss är Drogfri uppväxt.

Intresset för boende på Tempus har alltid varit stort och idag har vi över 8000 studenter som står i vår interna bostadskö. Jag kan inte se att vi behöver oroa oss för att vi ska ha vakanser på Tempus även om det byggs ganska många nya studenthem i Stockholm. Fler av våra nykterhetsorganisationer borde informera om Tempus. Här finns det otimala boendet för nyktra ungdomar som ska studera i Stockholm. Det finns ett stort ideellt engagemang hos oss medlemmar i stiftelsens styrelse. Flera av oss har varit med under en lång tid: Det är ett innehållsrikt och spännande uppdrag.

*Torsten Friberg,
Stiftelsens ordförande*

Årsmöte i DU Väst
Söndag 17 mars kl 14
i IOGT-NTO:s Viljansvik
i Partille.
Sören Frid underhåller kl 15
Och det blir förtäring
Välkommen!

Hur enögd får en professor vara?

**Rolf
Bromme**

- Sverige är för närvarande det land i Europa som har störst problem med gängskjutningar. Men narkotikamarknaden är inte större här än i de flesta andra länder, snarare tvärtom. Orsakerna till den höga våldsnivån måste sökas på andra håll – i faktorer som finns på utbudssidan, som våldskulturen bland svenska gängkriminella och den stora tillgången på vapen.”

Så beskrivs problemet i en ”under strecket”-artikel i Svenska Dagbladet den 10 januari av en svensk professor i ”socialt arbete”, Björn Johnson, som bland annat tidigare författat stridsskriften ”Nils Bejerot och den svenska narkotikapolitiken” (2021). Att en svensk professor i socialt arbete skriver så okunnigt om utvecklingen av gängkriminaliteten är minst sagt uppseendeväckande.

Björn Johnsons förbiser för det första, att svensk narkotikapolitik var mycket framgångsrik från 1968, då den första stora polisinsatsen mot narkotikaproblemet genomfördes. För det andra, att denna politik var framgångsrik

ända fram till 2005, då Socialstyrelsens beslut att tillåta förskrivning av mediciner som var narkotikaklassade togs och som utvidgade denna förskrivning från tre beroendest institutioner (i Uppsala, Stockholm och Malmö-Lund) till ca. 150 läkare i hela landet.

När jag besökte den största beroendest institutionen i New York, 1974, fick jag varningsbeskedet från högsta chefen där, att de medicinska programmen med utdelning av metadon, som då var den viktigaste narkotikaklassade medicinen till drogberoende missbrukare, snabbt delvis såldes vidare till den illegala marknaden på gatunivå. ”Gör inte om vårt misstag att förskriva narkotikaklassade mediciner till missbrukare”, var det besked jag fick med mig hem!

Men detta var inte aktuellt i Sverige, därför att professor Nils Bejerot redan hade varnat den svenska opinionen och den nybildade Socialstyrelsen, som var en sammanslagning av den gamla Medicinalstyrelsen och en äldre myndighet för sociala frågor. Den nybildade Socialstyrelsen införde starka restriktioner för

förskrivningen av metadon och liknande narkotikaklassade mediciner till missbrukare, och hur denna forskningsverksamhet skulle kontrolleras genom bl.a. urinprover på missbrukarna som var föremål för metadonförskrivningen.

I Sverige fungerade denna forskningsverksamhet mycket bra under årtionden. Det var en mycket liten verksamhet med ett fåtal kvalificerade missbrukare som fick del av den. Det var först från 2005, då Socialstyrelsen kastade dessa restriktioner på sopbacken som problemen ökade mycket kraftigt. Detta har dokumenterats av kompetenta forskare på Karolinska Institutet i årliga undersökningar av avlidna missbrukare för att finna fram till vilka orsakerna var till dödsfallen. De visade på en kraftig ökning av metadon som orsak till dödsfallen efter 2005. Givetvis som en effekt av att en del av medicinförskrivningen läckte vidare till illegal gatuförsäljning. Ett sätt för missbrukare att slippa arbeta under drogrusets inverkan. Några år senare stoppade Socialstyrelsen bidragen till denna forskning för att slippa se fakta bakom sitt eget beslut att kassera restriktionerna vid läkarförskrivning av narkotikaklassade mediciner!

Hela denna viktiga förklaringsgrund till narkotikamissbrukets ökning, och därmed uppkomsten

av avancerad gängkriminalitet, hoppar professorn i socialt arbete, Björn Johnson, över! Han har inte ens tittat på den forskning som finns tillgänglig på Karolinska Institutet! Det vittnar om ett häpnadsväckande ointresse för eller okunnighet om verkligheten bakom gängkriminalitetens utveckling i Sverige!

Det visar också att den största beroendelinstitutionen i New York hade denna kunskap redan 1974 och att Björn Johnson har otroliga brister i sin kunskap om och erfarenhet av beroendemissbruk och att han i sin argumentation enbart framhåller sådana detaljer som gynnar hans personliga syn på beroendeproblematiken, där han ser det som en nödvändighet att fortsätta att förse etablerade drogmissbrukare med legala narkotikamediciner, i stället för att föreslå behandlingar som kan leda till att de blir friska från sitt narkotikaberoende. Det vill säga att han har en enögdhet i förhållande till problemen som inte borde vara möjlig för en svensk professor!

Anne Pihlo

Vänner

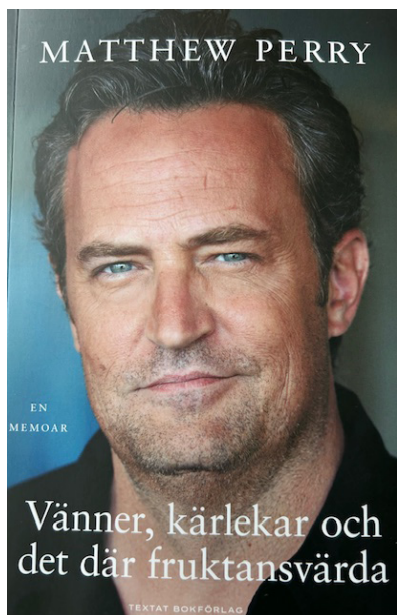

1995 umgicks jag med ett kompisgäng som vid ett tillfälle visade teve-serien *Vänner* för mig. Det blev en introduktion till en lång och betydelsefull fiktiv relation. Serien som då gick på "femman" hade hög igenkänningsfaktor och gav både tröst och glädje i åldern som jag då befann mig – dryga tjugo år gammal försökte jag orientera mig i vuxen-tillvaron med att hitta rätt bland studier, arbeten, relationer...

Nästan tjugo år senare, när min son var i tonåren, såg vi *Vänner* tillsammans. Och fastän avsnitten då hade många år på nacken var de lika träffsäkra för honom och även han hittade det positiva i att för en stund förlora sig i deras tillvaro. För några veckor sedan var det min dotters tur. Snart tolv år gammal sällskapade hon mig i soffan framför ett avsnitt och strax satt hon själv och bläddrade och valde bland avsnitten, tydligt smittad och helt förlorad till "Vänner-känslan".

I slutet av oktober förra året fick jag ett ledset sms av min son: Matthew Perry som spelade Chandler Bing i serien var död. 54 år gammal avled Perry av det narkotikaklassade läkemedlet Ketamin i kombination med drunkning hemma i den egna jacuzzin. Både jag och min son hade svårt att smälta en av "våra" vänner inte längre fanns och när jag fyllde år fick jag hans självbiografi *Vänner, kärlekar och det där fruktansvärda*.

Perrys historia liknar många andras – en tidig alkoholdebut följdes av ett livslångt beroende av alkohol och droger som till slut tog hans liv. Kampen han beskriver – "det där fruktansvärda" – är bitvis mycket tung och otrevlig att läsa om. Vad som är än värre att läsa om och konstatera är läkares och övriga behandlares oförmåga och emellanåt undfallenhet att hjälpa honom ur missbruket. För att bli av med ett beroende skrivs ett annat

beroendeframkallande så kallat "läkemedel" ut och allt blir en hopplös spiral.

Perry är "bara" en i raden av kända personer som gått samma väg, för att inte nämna alla "vanliga och okända" människor som möter samma öde. Beroende av alkohol och droger tar livet av människor på ett grymt och smärtsamt sätt. Ändå ordineras narkotikaklassade läkemedel hyfsat fritt och debatten kring detta existerar i stort sett inte. Människor medicineras inte sällan för att de uppvisar symptom som kan ha helt naturliga orsaker och skulle kunna behandlas på

ett helt annat sätt. Mediciner som är starkt beroendeframkallande används för att snabbt få bukt med symptom i stället för att långsiktigt behandla orsaker och därmed på riktigt vårda människor.

Chandler Bing är en glad och uppspelt karaktär. Ingen kan gissa bara genom att titta på dessa avsnitt att skådespelaren under perioder av inspelningarna gick på 55 tabletter av narkotikaklassade tabletter *om dagen*. Eller att han vissa nätter tömde en liter vodka innan inspelningsdagen. Även om inte Perrys problem var okända under perioden av *Vänner* så är det först efter att jag läste boken som det framstår så tydligt. Och plötsligt blir inte avsnitten så enkla att ta till sig längre. Så fort jag ser honom i bild ser jag människan bakom rollen Chandler och skrattet fastnar i halsen.

Klappjakt hos Gun med DU Stockholm

Det har blivit en tradition i Stockholm, att göra en mysig julavslutning för alla medlemmar. Så även i fjol. Vi brukar inleda kvällen med att ta för oss av knytkalasetts alla läckerheter. Detta år var inget undantag och vi kunde njuta av hembakt bröd, kakor, glögg och julgodis av olika slag. Efter ett kortare styrelsemöte, där alla kunde bli uppdaterade på vad som hänt sedan sist, drog Klappjakten igång. Reglerna är glasklara hos oss: Alla ska bidra med tre inslagna klappar. Om du köper något nytt, får de inte kosta mer än 30 kr/st. Det går också bra att slå in något som du har hemma, som du tröttnat på. Klapparna ska sedan läggas i en stor hög på bordet, det blev som vanligt en imponerande samling! Därefter kunde själva spelet dra igång. Vi brukar använda två tärningar som går från person till person. Om man slår 1 eller 6 får man välja ett paket. När alla paket blivit valda, är det dags för paketöppning och man måste visa upp vad man fått. Därefter drar rond två igång, och det är nu det kan bli spännande. Ett alarm ställs på 15-20 minuter och sluttiden ska komma som en överraskning. Samma regler med tärningarna, men nu får du ”knycka” den klapp som du gillar bäst, ifrån dina

motspelare. 2023 var det nog en linneduk samt en chokladkaka med päronsmak, som det var riktig kamp om! Reglerna säger också att om du skulle vara helt utan klappar när slutsignalen ljuder, så får du avsluta spelet med att välja vilken klapp du vill av alla som deltagit i spelet. Klappjakten 2023 bjöd som vanligt på många glada skratt och en trevlig samvaro för de medlemmar som deltog. Vi ser alla fram emot nästa år!

Karin Öberg

Partydroger

Om ingen köper s.k. partydroger t ex kokain till festen på helgen, så stoppas en stor del av inflödet av droger till vårt land. Den illegala droghandeln ligger bakom många av de skjutningar vi ser i kriminella kretsar.

Siw Hallbert

Drogfri Uppväxt Väst

**Gör som Siw!
Skriv en insändare!**

DU-krypto nr 34

1	2	3	1	4		5	6	7	1
7		8		6		15		3	2
1	10	11		10	8	12	1	13	2
13	3	4	1		10	8	2		3
2	2		2	15	5		11	17	2
	14	8	14		15	14	1		4
3		19		18	10	1	12	12	15
2		15		15		7		8	10
2	1	19	15	16		10	6	13	1
14		8		18	16	3	2	1	
17	16	5	15	10		13	1	10	10
16	15	5	13	3	13	11		14	

S=2 L=16 A=I N=I3

Varje siffra motsvarar en bokstav. Bilda ord.

Innehåller en del förkortningar!

Lösning skickas: Håkan Paulsson

Fiskaruddsvägen 38F I4462 Rönninge

Pris DU-krypto 34: "Boa åker dit", del 3 i hans trilogi.

Info om boken på sista sidan.

Vinnare i DU-krypto nr 33

Carl Åke Gerdén, Saltsjöbaden

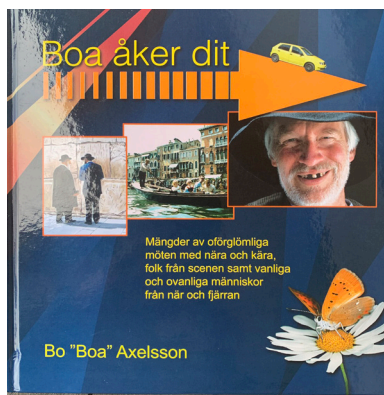
Boa äntligen framme!

Vår medlem Bo "Boa" Axelsson i Borensberg har nu fullbordat sin trilogi med boken "Boa åker dit". Inte alla skribenter finner nåd inför en kräsen Babelredaktion, men Boas första bok ledde till hembesök från svt och stort utrymme i programmet. Böckerna är en sorts allkonstverk: foton, målningar, kuriositeter paras med kåserier, faktatexter och sublimes dikter. Varje uppslag är en upplevelse att ta del av, layouten på högsta nivå. Boa berättar om oförglömliga möten med vanliga och ovanliga människor.

Några citat från

baksidespresentationen: "Ingen visste, inte ens han, att han hade varit gift med en kvinna av kunglig börd, men så var det. I hans hustrus släkt lär även Folke Filbyter ha funnits. Denne påstås ha fått sitt namn av att han kastrerat hästförl med tändarna. Vad var det för skillnad på Heliga Birgitta och Predikare-Lena?" Osv...350 s. Boken beställs från Boa själv och kostar 350 kr plus porto (drygt 100 kr). Alla tre böckerna 800 kr plus porto. 0141-42050. bo.vid.boren@gmail.com Eller lös DU-Krypto 34 och vinn boken!

Drogfri Uppväxt www.drogfri.org

Ordförande: Ali Jerremalm, 0706-928074, Blåsutvägen 18, 514 40 Limmared. alijerremalm@hotmail.com

Kassör/Medlemsregister: Agneta Fernström, tel o fax 018-367 367, mob 0705-221 367, Tårpilsväg 8, 755 50 Uppsala agnetahf@gmail.com

Sekreterare: Sara Hagelin, Vallmovägen 7, 184 35 Åkersberga

Redigering & layout: Ali Jerremalm.

Tryck: Printson, Östersund. **ISSN:** 2002-3278